

II

(Nezakonodajni akti)

UREDBE

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2018/72

z dne 4. oktobra 2017

o dopolnitvi Uredbe (EU) 2015/751 Evropskega parlamenta in Sveta o medbančnih provizijah za kartične plačilne transakcije v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi, s katerimi se določijo zahteve, ki jih morajo upoštevati sheme plačilnih kartic in obdelovalci za zagotovitev uporabe zahtev po neodvisnosti pri postopkih računovodstva, organizacije in odločanja

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2015/751 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2015 o medbančnih provizijah za kartične plačilne transakcije ⁽¹⁾ in zlasti člena 7(6) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Da bi se določile zahteve za zagotavljanje ločenosti shem plačilnih kartic in obdelovalcev, je primerno opredeliti določene izraze v zvezi s postopki računovodstva, organizacije in odločanja shem plačilnih kartic in obdelovalcev, ne glede na pravno obliko teh subjektov.
- (2) Sheme plačilnih kartic in obdelovalci bi morali imeti vzpostavljene računovodske postopke, ki jim omogočajo pripravo računovodskih podatkov o ločenih izkazih poslovnega izida in pojasnil k tem računovodskim podatkom. Te zahteve ne bi smele nadomestiti ali spremeniti računovodskih načel in standardov oziroma zahtev, ki se nanašajo na letne računovodske izkaze, ki se že uporabljajo za sheme plačilnih kartic in obdelovalce.
- (3) V ta namen je ustrezno določiti, kako bi se morali v skladu s temi računovodskimi postopki razporediti odhodki in prihodki. Ti računovodski postopki bi morali biti skrbno dokumentirani, zlasti v zvezi s prenosom sredstev med shemami plačilnih kartic in obdelovalci.
- (4) Da bi se zagotovila neodvisnost, bi morali sheme plačilnih kartic in sodelujoči obdelovalci pripravljati računovodske podatke vsaj letno, te podatke pa bi moral pregledati neodvisen revizor. Te informacije kot tudi njihov pregled bi morali biti na zahtevo na voljo pristojnim organom, da bi se jim omogočilo, da zagotavljajo izvajanje določb o neodvisnosti.
- (5) Sheme plačilnih kartic in obdelovalci, ki niso ločene pravne osebe, bi morali biti organizirani vsaj kot ločene poslovne enote. Zaposleni v shemah plačilnih kartic in zaposleni pri obdelovalcih, vključno z višjim vodstvom, bi morali biti neodvisni in nameščeni v ločenih delovnih prostorih z omejenim in nadzorovanim dostopom. Da bi se spodbujala neodvisnost višjega vodstva, kadar sta dva subjekta del iste skupine, in da bi se preprečila praksa „vrtljivih vrat“, bi se morala višjim vodstvenim delavcem prepovedati zaposlitev v drugem delu skupine za vsaj eno leto po prenehanju zaposlitve v subjektu, za katerega so delali.

⁽¹⁾ UL L 123, 19.5.2015, str. 1.

- (6) Zaposlenim v shemah plačilnih kartic bi bilo treba dovoliti opravljanje nalog, povezanih z razvojem, posodabljanjem in izvajanjem storitev obdelovanja, samo, kadar so izpolnjeni specifični pogoji za zagotavljanje skladnosti z zahtevami po neodvisnosti.
- (7) Za preprečitev spodbud za sheme plačilnih kartic ali obdelovalce, da bi si s pomočjo svojih zaposlenih zagotavljali prednostno obravnavo ali zaupne informacije, ki niso na voljo njihovi konkurenci, okviri za določanje prejemkov zaposlenih v shemah plačilnih kartic in pri obdelovalcih ne bi smeli temeljiti neposredno ali posredno na poslovnih rezultatih obdelovalcev oziroma shem plačilnih kartic. Politike prejemkov bi morale biti na zahtevo v celoti dostopne pristojnim organom.
- (8) Primerno je določiti, da je, kadar sta shema plačilnih kartic in obdelovalec del istega pravnega subjekta ali skupine, treba določiti pravila za zagotavljanje, da zaposleni spoštujejo sedanjo Uredbo, in sicer s kodeksom ravnanja z učinkovitimi sankcijami in mehanizmi za uveljavljanje pravil, ki bi moral biti javno objavljen.
- (9) Shemam plačilnih kartic in obdelovalcem bi se moralo dovoliti, da uporabljajo deljene storitve, če ta uporaba ne privede do izmenjave občutljivih informacij med njimi ter če so pogoji za skupno uporabo storitev, vključno s finančnimi pogoji, pod katerimi se te storitve ponujajo, ustrezno dokumentirani v enem samem dokumentu. Ta dokument bi moral biti na zahtevo na voljo pristojnim organom, da se jim omogoči, da zagotavljajo izvajanje določb o neodvisnosti. Uvesti bi bilo treba posebne pogoje za skupno uporabo sistema za upravljanje informacij. Izmenjava občutljivih informacij med shemami plačilnih kartic in obdelovalci, ki bi shemi plačilnih kartic ali obdelovalcu lahko dala konkurenčno prednost, pa bi morala biti prepovedana.
- (10) Primerno je določiti pogoje za sestavo organov vodenja shem plačilnih kartic in obdelovalcev ne glede na njihovo pravno obliko in organizacijske ureditve, da se bo zagotovilo ustrezno omejevanje navzkrižij interesov pri postopku odločanja med shemami plačilnih kartic in obdelovalci. Te pogoje bi bilo treba javno objaviti in pregledati bi jih morali pristojni organi. Poleg tega bi morali imeti sheme plačilnih kartic in obdelovalci ločene letne načrte poslovanja, ki jihodobrijo njihovi zadevni organi vodenja. Ti ločeni letni načrti poslovanja bi morali biti na zahtevo v celoti na voljo pristojnim organom, da bi se jim omogočilo, da zagotavljajo izvajanje določb o neodvisnosti.
- (11) Ta uredba temelji na osnutku regulativnih tehničnih standardov, ki ga je Komisiji predložil Evropski bančni organ (v nadaljnjem besedilu: EBA).
- (12) EBA je opravila odprta javna posvetovanja o osnutku regulativnih tehničnih standardov, na katerem temelji ta uredba, analizirala morebitne povezane stroške in koristi ter zaprosila za mnenje interesno skupino za bančništvo, ustanovljeno v skladu s členom 37 Uredbe (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

POGLAVJE I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet urejanja

Ta uredba določa zahteve, ki jih morajo spoštovati sheme plačilnih kartic in obdelovalci za zagotavljanje izvajanja člena 7(1)(a) Uredbe (EU) 2015/751.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „organ vodenja“ pomeni organ sheme plačilnih kartic ali obdelovalca, imenovan v skladu z nacionalnim pravom, ki je pooblaščen za določanje strategije, ciljev in splošne usmeritve subjekta ter ki nadzoruje in spremlja odločanje v zvezi z vodenjem ter vključuje osebe, ki dejansko vodijo posle subjekta;

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/78/ES (UL L 331, 15.12.2010, str. 12).

- (2) „višje vodstvo“ pomeni tiste fizične osebe v shemi plačilnih kartic ali obdelovalcu, ki imajo izvršne funkcije in ki so pristojne za vsakodnevno vodenje sheme plačilnih kartic ali obdelovalca ter zanj odgovarjajo organu vodenja;
- (3) „prejemki“ pomeni vse oblike fiksnih in variabilnih prejemkov, vključno z izplačili ali bonitetami, denarnimi ali nedenarnimi, ki jih prejmejo zaposleni neposredno od ali v imenu sheme plačilnih kartic ali obdelovalca;
- (4) „deljene storitve“ pomenijo vse dejavnosti, funkcije ali storitve, ki jih opravlja notranja enota v shemi plačilnih kartic in obdelovalcu ali ločen pravni subjekt in se izvajajo v korist tako sheme plačilnih kartic kot obdelovalca;
- (5) „skupina“ pomeni obvladujoče podjetje in vsa njegova odvisna podjetja, kot je opredeljeno v členu 2(11) Direktive 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾.

POGLAVJE II

RAČUNOVODSTVO

Člen 3

Računovodski podatki

1. Sheme plačilnih kartic in sodelujoči obdelovalci imajo vzpostavljene računovodske postopke, ki jim omogočajo pripravo računovodskih podatkov o ločenih izkazih poslovnega izida in pojasnil k tem računovodskim podatkom.
2. Računovodski podatki iz odstavka 1 so skladni z veljavnim računovodskim okvirom za pripravo računovodskih izkazov shem plačilnih kartic in obdelovalcev.

Člen 4

Razporeditev odhodkov in prihodkov

1. Računovodski podatki iz člena 3(1) temeljijo na razporeditvi odhodkov in prihodkov med shemo plačilnih kartic in obdelovalcem v skladu z naslednjimi pravili:
 - (a) odhodki in prihodki, ki se lahko pripišejo neposredno opravljanju storitev obdelave, se razporedijo na obdelovalca;
 - (b) odhodki in prihodki, ki se lahko pripišejo neposredno shemi plačilnih kartic, se razporedijo na shemo plačilnih kartic;
 - (c) odhodki in prihodki, ki se ne morejo neposredno pripisati opravljanju storitev obdelave ali shemi plačilnih kartic, se razporedijo na podlagi analize stroškov po dejavnostih (v nadaljnjem besedilu: metoda ABC), ki vključuje razporeditev posrednih stroškov in prihodkov glede na dejansko porabo obdelovalca ali sheme plačilnih kartic;
 - (d) odhodki in prihodki, ki jih ni mogoče pripisati neposredno ali razporediti po metodi ABC, se razporedijo v skladu z računovodsko metodologijo, dokumentirano v spremljajočem pojasnilu.
2. V pojasnilu iz odstavka 1(d) sta za vsak strošek in odhodek, razporejen po tej metodologiji, navedeni:
 - (a) podlaga za tako razporeditev;
 - (b) utemeljitev te podlage.

Člen 5

Dokumentiranje prenosa finančnih sredstev med shemami plačilnih kartic in obdelovalci

1. Sheme plačilnih kartic in obdelovalci pripravijo posebna pojasnila za vse prenose finančnih sredstev med njimi za opravljanje storitev ali uporabo deljenih storitev iz člena 12. V teh pojasnilih so navedene cene in provizije za te storitve ne glede na morebitne osnovne obveznosti in organizacijske ureditve, ki morda obstajajo med njimi. Ta pojasnila so vključena v računovodske podatke iz člena 3(1).

⁽¹⁾ Direktiva 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o letnih računovodskih izkazih, konsolidiranih računovodskih izkazih in povezanih poročilih nekaterih vrst podjetij, spremembi Direktive 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS (UL L 182, 29.6.2013, str. 19).

2. Kadar sheme plačilnih kartic in obdelovalci pripadajo istemu pravnemu subjektu ali skupini, so v posebnih pojasnilih iz odstavka 1 zagotovljeni dokazi, da se cene in provizije za opravljanje storitev med njimi ali uporabo deljenih storitev ne razlikujejo od cen in provizij za iste ali, če te ne obstajajo, primerljive storitve, ki se zaračunavajo med shemami plačilnih kartic in obdelovalci, ki ne pripadajo istemu pravnemu subjektu ali skupini.

Člen 6

Pregled in pogostost računovodskih podatkov

1. Računovodske podatke, pripravljene v skladu s členi 3, 4 in 5, pregleda neodvisen in pooblaščen revizor.
2. Pregled iz odstavka 1 je v obliki poročila, ki zagotavlja:
 - (a) zanesljivo in pošteno sliko računovodskih podatkov, ki so jih pripravile sheme plačilnih kartic in obdelovalci;
 - (b) doslednost in primerljivost računovodskih podatkov z računovodskimi okviri za pripravo računovodskih izkazov shem plačilnih kartic in obdelovalcev;
 - (c) skladnost računovodskih podatkov s politikami razporeditve iz prejšnjih let oziroma, kadar skladnosti ni, pojasnilo, zakaj je bila politika razporeditve spremenjena, in preračun podatkov za prejšnja leta.
3. Računovodski podatki iz členov 3, 4 in 5 se revizorju iz odstavka 1 predložijo letno in so na zahtevo v celoti na voljo pristojnim organom, skupaj s pregledom neodvisnega revizorja.

POGLAVJE III

ORGANIZACIJA

Člen 7

Funkcionalna ločenost

Shema plačilnih kartic in obdelovalec, ki nista ustanovljena kot ločeni pravni osebi, sta organizirana v dve ločeni notranji poslovni enoti.

Člen 8

Ločitev delovnih prostorov

Sheme plačilnih kartic in obdelovalci, ki se nahajajo na isti lokaciji, so nameščeni v ločenih delovnih prostorih z omejenim in nadzorovanim dostopom.

Člen 9

Neodvisnost višjega vodstva

Višje vodstvo sheme plačilnih kartic ali poslovne enote sheme plačilnih kartic se razlikuje od višjega vodstva obdelovalca ali poslovne enote obdelovalca in deluje samostojno. Članom višjega vodstva sheme plačilnih kartic ali poslovne enote sheme plačilnih kartic ni dovoljeno sprejeti zaposlitve pri obdelovalcu ali poslovni enoti obdelovalca in obratno vsaj eno leto po tem, ko so ti člani višjega vodstva zapustili subjekt, za katerega so delali.

Člen 10

Neodvisnost zaposlenih

1. Zaposleni v shemah plačilnih kartic se razlikujejo od zaposlenih pri obdelovalcih.
2. Zaposleni v shemah plačilnih kartic in pri obdelovalcih lahko opravljajo naloge, povezane z zagotavljanjem deljenih storitev iz člena 12.

3. Zaposleni pri obdelovalcu lahko opravljajo naloge, povezane s pripravo enotnega sklopa pravil, praks, standardov in izvedbenih smernic za izvrševanje kartičnih plačilnih transakcij, če:

- (a) lahko naloge, povezane s pripravo enotnega sklopa pravil, opravljajo drugi obdelovalci na nediskriminatorni podlagi;
- (b) je v pripravo teh pravil vključen reprezentativen vzorec vseh obdelovalcev, ki sodelujejo v shemi plačilnih kartic.

Člen 11

Prejemki

1. Obdelovalci sprejmejo politike prejemkov, ki zaposlenih ne spodbujajo k temu, da shemi plačilnih kartic zagotavljajo prednostno obravnavo ali privilegirane informacije, ki drugim konkurentom niso na voljo. Prejemki njihovih zaposlenih tako odražajo poslovne rezultate obdelovalca in niso neposredno ali posredno povezani s poslovnimi rezultati sheme plačilnih kartic, za katero obdelovalec opravlja storitve.

2. Sheme plačilnih kartic sprejmejo politike prejemkov, ki zaposlenih ne spodbujajo k temu, da obdelovalcu zagotavljajo prednostno obravnavo ali privilegirane informacije, ki drugim konkurentom niso na voljo. Prejemki njihovih zaposlenih tako odražajo poslovne rezultate shem plačilnih kartic in niso neposredno ali posredno povezani s poslovnimi rezultati obdelovalca.

3. Politike prejemkov iz odstavkov 1 in 2 so na zahtevo v celoti dostopne pristojnim organom.

Člen 12

Uporaba deljenih storitev

1. Sheme plačilnih kartic in obdelovalci, ki uporabljajo deljene storitve, v enem samem dokumentu navedejo seznam deljenih storitev in pogoje, vključno s finančnimi, pod katerimi se opravljajo te storitve.

2. Dokument iz odstavka 1 je na zahtevo dostopen pristojnim organom.

Člen 13

Uporaba skupnega sistema za upravljanje informacij

Sistem za upravljanje informacij, ki si ga delita shema plačilnih kartic in obdelovalec, zagotavlja, da:

- (a) se zaposleni v shemi plačilnih kartic in pri obdelovalcu identificirajo ločeno s postopkom za avtentikacijo pri dostopu do sistema za upravljanje informacij;
- (b) imajo uporabniki dostop samo do informacij, za katere so pooblaščen v skladu s to uredbo. Zlasti ne smejo zaposleni sheme plačilnih kartic dostopati do občutljivih informacij obdelovalca, kot so določene v členu 14, zaposleni obdelovalca pa do občutljivih informacij sheme plačilnih kartic.

Člen 14

Občutljive informacije

Sheme plačilnih kartic in obdelovalci si ne izmenjujejo informacij občutljive narave, ki dajejo konkurenčno prednost shemi plačilnih kartic ali obdelovalcu, če se take informacije ne delijo z drugimi konkurenti.

Člen 15

Kodeks ravnanja

1. Sheme plačilnih kartic in obdelovalci, ki pripadajo istemu pravnemu subjektu ali skupini, določijo in na svoji spletni strani objavijo kodeks ravnanja, v katerem je opisano, kako morajo zadevni zaposleni ravnati, da zagotovijo skladnost s to uredbo. V kodeksu ravnanja so določeni tudi učinkoviti mehanizmi za uveljavljanje pravil.

2. V kodeksu ravnanja so zlasti določena pravila za preprečevanje izmenjave občutljivih informacij, kot so določene v členu 14, med shemami plačilnih kartic in obdelovalci. Kodeks ravnanja pregledajo pristojni organi.

POGLAVJE IV

POSTOPEK ODLOČANJA

Člen 16

Neodvisnost organov vodenja

1. Sheme plačilnih kartic in obdelovalci zagotovijo, da so njihovi organi vodenja sestavljeni tako, da se čim bolj zmanjšajo navzkrižja interesov pri postopku odločanja med shemo plačilnih kartic in obdelovalcem, kar vključuje določitev jasnih in objektivnih meril, na podlagi katerih lahko direktorsko mesto v organu vodenja sheme plačilnih kartic in obdelovalca hkrati zaseda ista oseba. Ta merila se javno objavijo in jih pregledajo pristojni organi.
2. Organi vodenja shem plačilnih kartic in obdelovalcev, ki pripadajo istemu pravnemu subjektu ali skupini,odobrijo in redno pregledujejo politike o navzkrižjih interesov za upravljanje in spremljanje spoštovanja te uredbe.
3. Za namene odstavka 2 in kadar lahko direktorsko mesto v organu vodenja sheme plačilnih kartic in obdelovalca hkrati zaseda ista oseba, sheme plačilnih kartic in obdelovalci vzpostavijo:
 - (a) ločen organ vodenja, odgovoren za odločitve, povezane z dejavnostmi sheme plačilnih kartic, z izjemo deljenih storitev iz člena 12, ki ga sestavljajo člani organa vodenja, ki nimajo nobenih izvršnih funkcij v zvezi z dejavnostmi obdelave. Ti člani svetujejo organu vodenja o strategiji sheme plačilnih kartic v skladu s to uredbo in mu pomagajo pri nadzoru nad izvajanjem te strategije s strani višjega vodstva;
 - (b) ločen organ vodenja, odgovoren za odločitve, povezane z dejavnostmi obdelave, z izjemo deljenih storitev iz člena 12, ki ga sestavljajo člani organa vodenja, ki nimajo nobenih izvršnih funkcij v zvezi z dejavnostmi sheme plačilnih kartic. Ti člani svetujejo organu vodenja o strategiji obdelovalca v skladu s to uredbo in mu pomagajo pri nadzoru nad izvajanjem te strategije s strani višjega vodstva;
 - (c) neodvisno hierarhijo poročanja od višjega vodstva poslovne enote sheme plačilnih kartic ali poslovne enote obdelovalca, kakor je relevantno, do organa vodenja.
4. Organizacijske ureditve, vzpostavljene v skladu z odstavkom 3, so na zahtevo dostopne pristojnim organom.
5. Organ vodenja ima splošno odgovornost za zagotavljanje spoštovanja te uredbe.

Člen 17

Neodvisnost letnih načrtov poslovanja

1. Sheme plačilnih kartic in obdelovalci imajo ločene letne načrte poslovanja, v katerih je določen proračun, vključno s kapitalom in izdatki za poslovanje ter morebitnimi pooblastili za uporabo teh izdatkov, ki se predložijo v odobritev njihovemu zadevnemu organu vodenja ali, kadar je relevantno, organu vodenja iz člena 16.
2. Ločeni letni načrti poslovanja so na zahtevo v celoti dostopni pristojnim organom.

POGLAVJE V

KONČNE DOLOČBE*Člen 18***Začetek veljavnosti**

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 4. oktobra 2017

Za Komisijo
Predsednik
Jean-Claude JUNKER
